

LAUSUNTOLUONNOS

18.06.2026

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/16661/2026

PAIKALLISVOIMA RY:N LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON ASETUKSEEN ASUINRAKENNUSTEN ENERGIA-AVUSTUKSISTA VUOSINA 2026-2027.

Paikallisvoima ry kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston asetuksesta asuinrakennusten avustuksista vuosina 2026-2027.

Pidämme myönteisenä, että hallitus edistää rakennuskannan energiatehokkuutta ja korjausrakentamista sekä pyrkii vauhdittamaan investointeja ja työllisyyttä. Paikallisvoima ry pitää tärkeänä, että tukielementit tukevat aidosti rakennusten rakenteellista energiatehokkuutta.

Tarve selkeyttää sääntelyä väärinkäsitysten ehkäisemiseksi

Rakennusten energiatehokkuus ja siihen liittyvät tukijärjestelmät muodostavat kokonaisuuden, jossa epäselvyyksien riski on olemassa. Tämän vuoksi on tärkeää, että asetuksen muotoilu on yksiselitteinen ja että ympäristöministeriö viestii tuen ehdoista selkeästi. Tämä ehkäisee investointipäätöksiä, jotka perustuvat virheellisiin tulkintoihin tuen ehdoista, ja varmistaa, että tuki kohdistuu Petteri Orpon hallituksen kevään 2026 kehysriihen päätöksen mukaisesti määräaikaiseen asuinrakennusten korjausavustukseen, jolla edistetään asuinrakennusten energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

Lämmitystapamuutoksia koskeva rajaus täsmennettävä

Asetuksessa linjataan, että avustettaviin kustannuksiin voidaan sisällyttää siirtyminen kaukolämpöön tai maalämpöön silloin, kun luovutaan fossiilista polttoainetta käyttävästä rakennuskohtaisesta lämmitysjärjestelmästä.

Nykyinen muotoilu jättää tulkinnanvaraa erityisesti suhteessa lämpöpumppuratkaisuihin ja energiatehokkuuden laskennalliseen arviointiin. Tuen ei tule ohjata lämmitystavan valintaa tilanteissa, joissa käytössä oleva ratkaisu on jo päästötön tai lähes päästötön, kuten kaukolämpö tai maalämpö, eikä siten synnyttää kilpailuasetelmaa vähäpäästöisten ratkaisujen välillä. Täsmennys on tarpeen tulkintaristiriitojen ehkäisemiseksi ja sen varmistamiseksi, että tukijärjestelmä tukee johdonmukaisesti asetuksen tavoitteita energiatehokkuuden parantamisesta ja siirtymää kohti päästöttömiä rakennuksia sekä tätä kautta myös päästöjen vähenemistä.

Energiatehokkuuden määrittelyn tulee perustua todelliseen energiansäästöön

Paikallisvoima korostaa, että energiatehokkuustoimien tulisi vähentää rakennuksen todellista energian loppukulutusta, ei ainoastaan muuttaa energian tuotannon sijaintia tai parantaa laskennallista E-lukua. On tärkeää, että asetuksen soveltamisessa vältetään tilanteet, joissa energiatehokkuus paranee laskennallisesti, mutta energiasäästötoimien kokonaistarkastelussa saavutettava hyöty jää vähäiseksi tai olemattomaksi. Rakenteellista energiatehokkuutta parantavien investointien osalta tulisi ottaa käyttöön yksinkertaistettu menettely, jossa investoinnin ei tarvitse täyttää E-luvun 23 prosentin parannusvaatimusta suhteessa rakennusajankohdan tasoon. Tämä ehkäisee tilanteita, joissa energiatehokkuuden kannalta perustellut toimenpiteet, kuten ikkuna- tai eristeremontit, jäisivät tukikelpoisuuden ulkopuolelle pelkästään laskennallisten kriteerien vuoksi.

Jotta tukijärjestelmä saavuttaa tavoitteensa, asetusta tulee täsmentää erityisesti lämmitystapamuutosten osalta. Selkeä, teknologianeutraali ja järjestelmätason vaikutukset huomioiva sääntely varmistaa, että tuella edistetään aidosti rakennusten loppukulutuksen pienentämistä.

Lisätiedot:

Annukka Saari

Toiminnanjohtaja

annukka.saari@paikallisvoima.fi

+358 44 578 9139

Paikallisvoima ry

